

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1572/2014
16.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиље С.Р. из В.П., Ул. ... бр., чији је пуномоћник Р.Д., адвокат из Ж., против туженог Х. Б. а.д. из Б., Ул. ... бр., чији је пуномоћник В.С., адвокат из Б., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1614/2014 од 08.08.2014. године, у седници већа одржаној 16.09.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1614/2014 од 08.08.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П1 851/13 од 23.01.2014. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд поништи решење туженог о престанку радног односа, без броја, од 25.06.2012. године и да наложи туженом да је врати на радно место собарице или друго одговарајуће радно место у складу са школском спремом и Правилником о организацији и систематизацији послова туженог. Ставом другим изреке обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове поступка од 167.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1614/14 од 08.08.2014. године жалба тужиље је одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена.

Против правоснажне пресуде донесене у другом степену, тужиља је изјавила ревизију због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији у смислу члана 408. ЗПП-а („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. наведеног закона на коју се у ревизији указује, јер побијана одлука садржи јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама, које нису у супротности са изведеним доказима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била код туженог у радном односу на неодређено време на пословима собарице. Захтевом од 06.06.2012. године тужила је тражила од туженог да јој одобри споразумни престанак радног односа са 25.06.2012. године. Истовремено тужила је тражила да јој се одобри коришћење годишњег одмора. Тужени се сагласио са оба захтева, па је тужила започела коришћење годишњег одмора који је требало да користи до 25.06.2012. године. Док се налазила на годишњем одмору, тужени је тужилји упутио писано обавештење о правима по основу незапослености и текст споразума о престанку радног односа, који је био оверен печатом туженог и потписан од директора М.К., а у коме је 25.06.2012. године био означен као дан престанка радног односа. Међутим, тужила је одбила да потпише споразум о престанку радног односа, па је тужени 25.06.2012. године донео спорно решење којим је тужилји отказао уговор о раду на основу члана 178. Закона о раду и утврдио да јој престаје радни однос 25.06.2012. године, због дате писмене изјаве да жели раскид радног односа.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев.

Чланом 177. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05 и 54/09) прописано је да радни однос може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог (став 1); пре потписивања споразума, послодавац је дужан да запосленог писаним путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености (став 2). Чланом 178. Закона о раду прописано је да запослени има право да послодавцу откаже уговор о раду (став 1); отказ уговора о раду запослени доставља послодавцу у писаном облику, најмање 15 дана пре дана који је запослени навео као дан престанка радног односа.

У конкретном случају тужила је иницирала закључивање споразума о престанку радног односа подношењем захтева 06.06.2012. године, што је тужени прихватио и своју сагласност исказао на сачињеном тексту споразума – потписом директора М.К. и овером печатом туженог. Споразум је достављен тужилји заједно са посебним обавештењем у смислу става 2. члана 177. Закона о раду за време док се налазила на годишњем одмору. Како је тужила одбила да потпише споразум о престанку радног односа, тужени је донео спорно решење 25.06.2012. године у коме је навео да тужилји престаје радни однос тог дана на основу члана 178. Закона о раду. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда тужилји је правилно спорним решењем утврђен престанак радног односа са 25.06.2012.

године, али је до престанка радног односа дошло на основу члана 177. Закона о раду, а не члана 178. истог закона који је погрешно наведен у спорном решењу.

Наиме, споразум о престанку радног односа је обично један акт који потписују запослени и послодавац, али га могу чинити и два: понуда (предлог) са потписом једне стране и прихватање понуде (предлога) са потписом друге стране, па основ за престанак радног односа настаје кад је сагласност постигнута. Споразумни престанак радног односа треба разликовати од отказа уговора о раду по изјави запосленог и конверзија ових основа није могућа, јер је реч о самосталним основима за престанак радног односа. Отказ уговора о раду по изјави запосленог је једностран правни акт, који производи правно дејство од момента када доспе до послодавца, при чему сама изјава конституише престанак радног односа. Споразумни престанак радног односа је двостран правни акт (посао) и када га потпишу запослени и послодавац производи правно дејство од тренутка потписивања, па ако нема доказа да је приликом његовог закључивања било мана у вољи, онда нису испуњени услови за поништај истог применом института релативне ништавости уговора (члан 111-117 Закона о облигационим односима).

У овом случају у моменту када је тужени прихватио захтев тужиље и ту сагласност манифестовао стављањем потписа на сачињени акт – споразум, дошло је до престанка радног односа тужиле, зато што је та постигнута сагласност воља конституисала престанак радног односа. Стога је основ за престанак радног односа споразум (садржан у два акта) закључен у смислу члана 177. Закона о раду између тужиле и туженог, па због тог конститутивног карактера споразума, спорно решење од 25.06.2012. године је деклараторно и није релевантна околност што је у њему тужени навео члан 178. Закона о раду.

Неосновано је ревизијско указивање да воља тужиле није била слободна, зато што то није доказано, а околност да се тужилца, после искоришћеног годишњег одмора, јавила туженом на рад није релевантна, јер је споразум о престанку радног односа тада већ био закључен и тужилца га није могла једнострано раскинути, што је утврђено и правилно оцењено у нижестепеним одлукама.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**